

09-03 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen, hierna te noemen de NVO

Het College van Toezicht, hierna te noemen het College, bestaande uit A.J. van Montfoort, G.J. van Egmond, B.J. van Leeuwen en J.P.M. Wichers-Bots, beraadslaagt en besluit in voltallige samenstelling.

Het College heeft het volgende overwogen en beslist omtrent de door de heer A., hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw B., hierna te noemen verweerster.

1 Het verloop van de procedure

Op 27 maart 2009 ontvangt het College een klachtschrift d.d. 20 maart 2009 met 13 bijlagen van klager. Het College verklaart de klacht ontvankelijk. Op 12 mei 2009 ontvangt het College een verweerschrift d.d. 8 mei 2009 met drie bijlagen van verweerster. Het College besluit om een hoorzitting te houden. Deze vindt plaats op 1 juli 2009 in aanwezigheid van klager en zijn zoon. Verweerster is door langdurige ziekte verhinderd. Van de hoorzitting is een verslag op hoofdlijnen gemaakt dat aan het dossier is toegevoegd en in kopie aan partijen is toegezonden. Het College verzoekt verweerster om schriftelijk bij wijze van wederhoor op het verslag te reageren. Verweersters reactie d.d. 25 juli 2009 wordt op 29 juli 2009 ontvangen. Het College acht zich hiermee voldoende geïnformeerd en besluit om uitspraak te doen. Het College doet uitspraak aan de hand van de Beroepscode 2008.

2 De feiten en het verloop van de gebeurtenissen

Klagers zoon, hierna te noemen: T., leerling in de mbo-opleiding ICT-beheer, tweede jaar, snelle stroom, wordt op 6 oktober 2008 door de schoolleiding van het ROC voor vijf dagen geschorst in afwachting van een door de schoolleiding te nemen besluit over al dan niet verwijderen van T. T. is in april 2008 17 jaar geworden. T. krijgt de opdracht om tijdens de schorsing een zelfreflectieverslag te schrijven. Op 10 oktober 2008 vindt er een gesprek plaats tussen T. en de opleidingsmanager en de leerling-coördinator. De schoolleiding spreekt uit dat voortzetting van de onderwijsovereenkomst alleen onder voorwaarden mogelijk zou zijn. Terugkeer en toegang tot lesactiviteiten worden T. voor onbepaalde tijd uitdrukkelijk ontzegd. Voortzetting van de onderwijsovereenkomst wordt afhankelijk gesteld van een besluit te nemen na advies verkregen van verweerster. Dit advies moet de schoolleiding helpen bij het vinden van een antwoord op de vraag of T. voldoende competent is om zelfstandig als ICT beroepsbeoefenaar te functioneren. Op verzoek van de coördinator van de ICT-opleiding, in overleg met de opleidingsmanager, komt er contact tot stand tussen T. en verweerster, werkzaam als orthopedagoog bij het ROC. Verweerster voert in de periode van 16 oktober tot en met 5 november 2008 twee gesprekken met T. T. maakt op voorstel van verweerster een aantal verslagen, onder andere over zelfreflectie en over empathie. Zij stelt T. voor dat hij, zolang hij in afwachting is van de beslissing van de schoolleiding, een maatschappelijke stage vervult. Op 3 november 2008 vindt op verzoek van klager een gesprek plaats tussen hem en verweerster en de leerling-coördinator.

T. meldt op 5 november 2008 schriftelijk aan verweerster dat hij continuering van de

contacten niet langer op prijs stelt en deze voor beëindigd houdt. Het ROC verklaart de onderwijsovereenkomst onder voorwaarden te willen voortzetten met ingang van 10 november 2008. Op 12 november 2008 geeft klager schriftelijk te kennen dit aanbod niet te accepteren en hij verlangt uitvoering van de onderwijsovereenkomst. Op 18 november 2008 wordt T. door zijn moeder bij de schoolleiding ziek gemeld. Het ROC deelt klager op 25 november 2008 schriftelijk mee dat zij niet bereid zijn om de voorwaarden verbonden aan T.'s terugkeer op het ROC te wijzigen of te herroepen. Op 30 november 2008 meldt klager schriftelijk dat hij niet akkoord gaat met het onderwijsaanbod en hij eist onmiddellijke terugkeer van T. naar zijn klas en de onderwijssituatie van voor de schorsing. In een brief van 3 december 2008 verklaart de schoolleiding dat T. met ingang van 8 december 2008 zijn opleiding kan hervatten in de groep waarin hij bij aanvang van het schooljaar startte. Klager is niet tevreden over het handelen van verweerster en dient een klacht in bij het College van Toezicht.

3 De klachten

Klager verwijt verweerster samengevat het volgende.

I Schending van onder meer de artt. 7, 11 lid 2 en 19 lid 2 Beroepscode (BC). Verweerster had bij de opdrachtverlening door de schoolleiding onmiddellijk T. tegen de schoolleiding in bescherming moeten nemen. Zij heeft zich van meet af aan aan de zijde van het bevoegd gezag geschaard. Zij had voor T. onverwijld hervatting van de lesactiviteiten moeten opeisen. Zij is in gebreke gebleven zijn rechten als deelnemer aan het onderwijs en zijn rechten als cliënt te respecteren.

II Schending van onder meer de artt. 14 en 17 BC.

Verweerster had jegens de schoolleiding onder de aandacht moeten brengen dat haar beroepsethiek verlangt dat een professionele relatie verantwoord en uit vrije wil aan de zijde van de cliënt en tot stand dient te komen. Zij had de opdracht moeten weigeren omdat de instemming van T. met het aangaan van de professionele relatie met verweerster onder bedreiging met verwijdering van school en met opschorting van zijn recht op onderwijs werd afgedwongen.

III Schending van onder meer de artt. 6 lid 2, 7 lid 1 en 4, 10, 15, 19 en 23 BC.

Verweerster heeft de opdracht niet op zorgvuldige wijze uitgevoerd. Zij heeft de aard en de doelstelling van de relatie niet in begrijpelijke termen aan T. uitgelegd en niet tijdig en duidelijk uitgelegd in welke rol zij optrad. Zij heeft verzuimd T. te informeren over haar gebondenheid aan de NVO Beroepscode, over het klachtrecht, het inzagerecht, het recht op wijziging en vernietiging van het dossier. Zij heeft de werkwijze tijdens de professionele relatie niet toegelicht noch de toe te passen methodes en de soort gegevens die verzameld zouden worden.

Zij stelt een vrijwilligersstage voor aan T. opdat hij zich kan oefenen in sociale vaardigheden en zij neemt zodoende een andere rol aan, te weten die van hulpverlener en behandelaar. Aan die rol ontbreekt de zorgvraag. Door de rol van behandelaar aan te nemen treedt zij buiten de grenzen van de opdracht waarvoor de cliënt toestemming heeft gegeven.

Zij handelt niet zorgvuldig jegens klager en T's moeder door dezen niet te betrekken in het begeleidingstraject.

Zij heeft de relatie niet afgerond met een evaluatie en het door de schoolleiding

gevraagde advies niet opgenomen in het dossier.
Zij is rechtstreeks verantwoordelijk voor de door T. opgelopen onderwijsachterstand doordat zij geen urgentie heeft betracht bij de uitvoering van de opdracht.

4 Het verweer

Verweerster voert met betrekking tot de bovenbeschreven klachtonderdelen het volgende aan.

I T. werd door de leerling-coördinator op 10 oktober 2008 bij verweerster aangemeld. Aan verweerster werd verteld dat T. regelmatig en stelselmatig, namelijk juist op de momenten dat er toetsen zouden worden afgenomen, het onderwijsnetwerk had gesaboteerd. Volgens de leerling-coördinator gaf T. toen hij werd betrapt toe dat hij zich bewust was van de consequenties van zijn handelen en dat deze zelfs door hem waren gepland en gewenst. Hij gaf aan ook klasgenoten te hebben verteld hoe zij het netwerk konden saboteren. De schoolleiding wilde dat verweerster T. zou uitnodigen voor een gesprek zodat daarna in onderling overleg gekeken zou kunnen worden hoe het verder moest. Op maandagochtend 13 oktober 2008 werd de aanmelding door de opleidingsmanager verder toegelicht. Door de schoolleiding was aan T. kenbaar gemaakt dat hij niet terug mocht naar zijn eigen klas en dat de mogelijkheid was overwogen om aangifte te doen maar dat daarvan was afgezien. Verweerster heeft de adviesvraag aangenomen op voorwaarde dat T. niet alsnog van school zou worden gestuurd tijdens of na haar advisering over een inhoudelijk vervolgtraject. Zij gaf aan dat advisering op basis van één gesprek een wankel basis zou zijn en daarom verkreeg zij voor het contact met T. alle ruimte van de opleidingsmanager op voorwaarde dat zij de leerling-coördinator van haar bevindingen op de hoogte zou houden.

Verweerster heeft dossieronderzoek gedaan om te kijken of er bij de intake van T. door het ROC bijzonderheden of aandachtspunten waren gesignaleerd. Bij een relatief hoog percentage van de ICT-leerlingen van het ROC is sprake van een Autisme Spectrum Stoornis (ASS).

Verweerster heeft diezelfde dag nog T. telefonisch uitgenodigd voor een gesprek. Zij heeft hem gevraagd of hij bereid was om op de bovenbeschreven basis met haar in gesprek te gaan. T. stemde daarin toe. Het belang van T. stond tijdens de twee gesprekken centraal. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat T. en zij in het eerste gesprek hebben gesproken over een mogelijk nog sneller ICT-traject.

Het is niet verweersters taak noch werd haar gevraagd om te toetsen of de schoolleiding de onderwijswetgeving juist toepaste. Verweersters visie op het pedagogisch-didactische aspect werd gevraagd.

II T. is uit vrije wil de beide gesprekken met verweerster aangegaan. In het telefoongesprek van 13-10-08 waarmee verweerster T. uitnodigde voor een gesprek verklaarde T. daarmee al in te stemmen. Bij aanvang van het eerste gesprek heeft verweerster gewezen op de vrijwilligheid van zijn deelname daaraan. T. stelde zich coöperatief op. T. noemt het eerste gesprek met verweerster in het zelfreflectierapport een goed gesprek en in zijn e-mail van 15 oktober 2008 bevestigt hij dat hij bij het tweede gesprek aanwezig zal zijn.

Voorafgaand aan het contact met T. had verweerster met de schoolleiding afgesproken

dat T. niet alsnog van school zou worden gestuurd tijdens of na haar advisering over een inhoudelijk vervolgtraject. Zij had bovendien aan de schoolleiding aangegeven dat advisering op basis van één gesprek een wankelende basis zou zijn en daarom kreeg zij voor het contact met T. alle ruimte van de opleidingsmanager. Er was volgens verweerster daarom voor haar geen enkele reden om de opdracht te weigeren.

III Verweerster meent dat uit het zelfreflectieverslag dat T. op voorstel van verweerster herzag, blijkt dat hij de intentie van de gesprekken zo goed begreep dat hij de inhoud van de gesprekken kon toepassen in zijn verslag. Hij schrijft daarin immers dat hij aan het wantrouwen van de docenten graag wil werken om het te verminderen. Verweerster heeft T. inderdaad niet gewezen op haar gebondenheid aan de Beroepscode van de NVO. Dat is bij dit ROC niet gebruikelijk.

Verweerster heeft aan T. uitgelegd dat zij aan de hand van hun gesprekken en zijn verslagen tot een advies aan de schoolleiding zouden komen.

Verweerster heeft twee gesprekken met T. gevoerd in een periode die, onder andere door de schoolherfstvakantie, zeven werkdagen telde. Verweerster heeft in die periode bovendien een dossieranalyse verricht en vele gesprekken met collega's gevoerd over T. Verweerster ziet niet in hoe het traject sneller had gekund. Dat T. een tijdlang geen lessen mocht volgen kan verweerster niet worden verweten.

Het voorstel om een maatschappelijke stage te verrichten is geen hulpverlening.

Verweerster heeft het voorstel gedaan in het kader van handelingsgericht onderzoek, teneinde te komen tot verantwoorde advisering.

Verweerster is de verplichtingen van de Beroepscode jegens T. nagekomen daar hij ten tijde van hun gesprekken ruim 16 jaar was. Zodra er duidelijkheid over het advies over de handelingsmogelijkheden voor T. zou zijn bij verweerster zou zij uiteraard contact met de ouders van T. hebben opgenomen. Verweerster heeft echter geen advies kunnen uitbrengen noch een evaluatie kunnen doen omdat haar contact met T. door T. en door klager niet langer op prijs werd gesteld en door T. met instemming van klager werd beëindigd.

5 De beoordeling van de klachten

Met betrekking tot het eerste klachtonderdeel.

Het College stelt vast dat verweerster aan de aanvaarding van de opdracht jegens de schoolleiding de voorwaarde verbond dat T. noch tijdens de gesprekken noch na verweersters advies op grond van die gesprekken, van school verwijderd zou worden.

Het College stelt vast dat verweerster tegenover de schoolleiding voor zichzelf in het contact met T. handelingsvrijheid bedong.

Het College oordeelt dat verweerster aldus in redelijkheid handelde.

Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Met betrekking tot het tweede klachtonderdeel.

Het College stelt vast dat T. de telefonische uitnodiging van verweerster voor een gesprek aanvaardde en zijn instemming aan een gesprek verbond. Het College stelt vast dat T. na het eerste gesprek zijn instemming niet herriep of ter discussie stelde en toestemde met een tweede gesprek.

Het College oordeelt dat verweerster in dit opzicht in redelijkheid de opdracht kon aannemen en voortzetten.
Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Met betrekking tot het derde onderdeel.

Het College stelt vast dat verweerster T. niet informeerde over haar gehoudenheid aan de Beroepscode terwijl art. 15 BC dit voorschrijft. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve gegrond.

Het College stelt vast dat uit de door verweerster overlegde stukken uit haar dossier niet blijkt of en zo ja hoe, zij T. heeft geïnformeerd over de aard en de doelstelling van het contact en de gesprekken. Uit de processtukken blijkt dat de doelstelling van de schoolleiding was dat het traject een advies zou opleveren op de vraag of T. voldoende invoelend vermogen bezit c.q. voldoende competent is om zelfstandig als ICT beroepsbeoefenaar te functioneren. Verweerster geeft aan dat de doelstelling van haar contacten met T. was dat zij aan de schoolleiding een advies zou kunnen uitbrengen over de wijze waarop T. zou kunnen terugkeren in het onderwijs.

Het College stelt vast dat verweerster een opdracht heeft aangenomen en uitgevoerd terwijl deze onvoldoende duidelijk was. Het College overweegt dat verweerster daarmee tekort is geschoten in de zorgvuldigheid die een pedagoog betaamt. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve gegrond.

Het College stelt vast dat verweerster T. voorafgaand niet althans onvoldoende over de werkwijze en de te hanteren methoden en middelen heeft geïnformeerd. Zij heeft T. niet geïnformeerd over de aard van de gegevens die zij zou verzamelen en over de wijze waarop zij gegevens zou vastleggen. Het College stelt vast dat zij hem niet heeft geïnformeerd over zijn recht op inzage in het dossier. Het College oordeelt dat verweerster door dit alles na te laten in strijd met art. 15 BC heeft gehandeld. Het klachtonderdeel is derhalve in dit opzicht gegrond.

Het College stelt vast dat verweerster aan T. voorstelt dat hij een vrijwilligersstage vervult. Het College oordeelt dat verweerster in redelijkheid een dergelijk voorstel aan T. kon voorleggen en dat zij daarmee niet buiten de grenzen van de beroepsuitoefening trad. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat T. 17 jaar oud is als hij aan het tweede leerjaar begint. Het College stelt vast dat T. op 5 november 2008 aan verweerster te kennen geeft dat hij de contacten met haar niet wil voortzetten en voor beëindigd houdt. Het College is van oordeel dat verweerster gezien de leeftijd van T. en het voorschrift van de Beroepscode in art. 5 lid 2, niet onzorgvuldig handelde door tot dat moment alleen met T. contact te hebben en zijn ouders daarbij niet te betrekken. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat verweersters traject met T. door T. met instemming van klager wordt afgebroken. Het College oordeelt dat verweerster niet onzorgvuldig heeft gehandeld door geen evaluatie aan T. aan te bieden. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat verweerster en T. op 5 november 2008 nog geen advies hadden geformuleerd voor de schoolleiding. Het College oordeelt dat het ontbreken van een dergelijk advies verweerster om die reden niet kan worden tegengeworpen. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat verweerster in de periode van 10 oktober tot en met 5 november 2008 waarin een schoolvrije week valt, onder meer twee gesprekken met T. voert, per e-mail met hem communiceert en diverse gesprekken met collega's voert. Het College oordeelt dat in redelijkheid niet gesteld kan worden dat verweerster aan haar traject met T. een snellere voortgang had moeten geven. Alleen al om deze reden kan zij niet verantwoordelijk worden gehouden voor de door klager gestelde onderwijsachterstand van T. Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

6 Uitspraak

Dit alles overwegende komt het College van Toezicht tot de volgende uitspraak.

Klachtonderdeel I en II zijn ongegrond, klachtonderdeel III is in de bovenbeschreven opzichten gegrond en voor het overige ongegrond.

Het College waarschuwt verweerster.

Aldus gedaan de 31^e augustus 2009 door het College van Toezicht.

Mr. dr. A.J. van Montfoort, voorzitter

Mevrouw mr. N. Jacobs, ambtelijk secretaris